

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İZMİR-MANİSA PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE
DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU

Uçak Tekstil Turizm İthalat İhracat San. ve Tic. A.Ş vekili Şehir Plancısı Mustafa ÖZKAN tarafından 09.01.2024 tarihli dilekçe ile Bakanlığımıza iletilen İzmir İli, Torbalı İlçesi, Tulum Mahallesi, 523 parselde güneş enerji santrali amacıyla İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında değişiklik yapılması talep edilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda planlama çalışmasına konu alanın;

- İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında genel arazi kullanım kararları itibariyle "tarım arazisi" olarak tanımlanan bölge içerisinde yer aldığı,
- Yaklaşık 91,9 hektar büyüklüğünde olduğu,
- Proje kapsamında 3 fazda toplamda 30194 kW (30.194 MW) kurulu gücünde güneş enerji santrali kurulmasının planlandığı,
- GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş tarafından 23.01.2023 tarih ve 4822, 24.05.2023 tarih ve 33092 ve 16.06.2023 tarih ve 38961 sayılı yazıları ile Uçak Tekstil Turizm İthalat İhracat San. ve Tic. A.Ş'ye sırası ile 8194 kW, 15000 kW ve 7000 kW kurulu gücünde arazi tipi GES kurulması amacıyla Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliği çerçevesinde çağrı mektupları verildiği hususları tespit edilmiştir.

Kurum Görüşleri:

İzmir Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğünün 28.12.2023 tarihli ve E-67970180-230.04.02-12598088 sayılı yazısı:

"...5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 13. Maddesinin 2. Fıkrasına göre yukarıda belirtilen 2022-35-001157 takip numarası ile (KTA) kuru marjinal tarım arazisi olduğu tespit edilen Uçak Tekstil Tur. İth. İhr. San. ve Ticaret A.Ş. tarafından "Güneş Enerji Santrali (GES)" kurulmasına ilişkin 1/5.000 ölçekli nazım imar planı ve 1/1.000 ölçekli

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

uygulama imar planı yapılması talebi, yazımız ekinde yer alan DSİ görüşünde belirtilen hususlara uyulması ve İZSU görüşünün alınması şartıyla uygun görülmüştür."

kurulmasına ilişkin 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapılması talebi, yazımız ekinde yer alan DSİ görüşünde belirtilen hususlara uyulması ve İZSU görüşünün alınması şartıyla uygun görülmüştür." denilmektedir.

**İzmir Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğünün
18.01.2024 tarihli ve E-67970180-230.04.02-12867025 sayılı yazısı:**

"...1/25.000 ölçekli planda tarım alanı olduğu belirtilen, alt ölçekli planı olmayan arazide plan değişikliğine esas olmak üzere Müdürlüğümüzün teknik elemanlarınca arazinin etüt edilmesi sonucu hazırlanan 2022-35-001157 takip no.lu Tarımsal Etüt raporunda kuru marjinal tarım arazisi (KTA) olarak sınıflandırılmış talep konusu alanın 12,6 hektarlık kısmı ilgi (b) görüş yazısı ile 28.12.2024 tarihine kadar geçerliliğini koruyacak şekilde görüş oluşturulmuş, kalan kısım 5403 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinin 2'nci fıkrası gereği, tarım dışı kullanıma esas "Güneş Enerji Santrali" talebi yazımızın ekinde sunulmuş olan DSİ görüşüne uyulması, tarım dışı uygulama imar planı yapılması ve verilen bu iznin plana bağlandığı tarihten itibaren bir ay içinde İl Müdürlüğümüze bildirilmesi koşulu ile uygun görülmüştür. ..." denilmektedir.

İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı enerji üretim tesislerine ilişkin olarak ÇDP'nin 8.18.7. Enerji Üretim Alanları ve Enerji İletim Tesisleri başlığı altında yer alan plan hükümleri Danıştay 6. Dairesinin 30.10.2020 tarih ve E.2016/2373-K.2020/14080 Sayılı Kararı doğrultusunda 05.03.2022 onay tarihli çevre düzeni planı değişikliği ile yeniden düzenlenmiştir. ÇDP'nin 8.18.7. Enerji Üretim Alanları ve Enerji İletim Tesisleri başlığı altında yenilenebilir enerji kaynakları ile enerji üretim tesislerine ilişkin;

"8.18.7.1. 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda tanımlanan yenilebilir enerji

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

üretim alanlarında ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan izinler ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunca verilecek lisans kapsamında uygulamalar aşağıdaki esaslara göre yapılacaktır:

Danıştay 6. Dairesinin 30.10.2020 tarih ve E.2016/2373-K.2020/14080 sayılı Kararı uyarınca, imar planları bu hükmün yürürlüğe girdiği tarihten önce onaylanan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı enerji üretim tesislerinin kapasite artışı içermeyen imar planı değişiklikleri, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda ilgili idaresince onaylanabilir. Yeni yatırım veya kapasite artışı taleplerinde aşağıdaki kriterlere uyulacaktır:

•6831 sayılı "Orman Kanunu" kapsamında kalan alanlardaki yatırımların gerekli izinler alınarak öncelikli olarak orman niteliğini kaybetmiş alanlarda gerçekleştirilmesi esastır.

•Tarımsal üretim amaçlı korunması esas olan 5403 sayılı Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında kalan tarım arazilerinde yapılacak olan yatırımlarda 5403 sayılı Kanun hükümleri kapsamında "tarım dışı amaçla kullanım izni"nin alınması zorunludur.

•Çevre düzeni planında plaj-kumsal, sazlık-bataklık alan, jeolojik sakıncalı alan, jeolojik özellikleri nedeniyle korunacak alan, sulak alanlar, sulak alan koruma bölgeleri, içme ve kullanma suyu koruma kuşakları ve yaban hayatı koruma geliştirme sahalarında kalan alanlarda yapılacak uygulamalarda üniversitelerin ilgili bölümlerince faaliyetin çevreye olabilecek olası etkilerinin ve alınacak önlemlerin açıklandığı ekosistem değerlendirme raporu hazırlanması zorunludur. Bu alanlarda ilgili mevzuat hükümleri ve ekosistem değerlendirme raporu doğrultusunda uygulama yapılacaktır.

•Planlama bölgesi içerisinde bulunan kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi/turizm merkezi, özel çevre koruma bölgesi, milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı, sit alanı gibi özel kanunlara tabi alanlarda 5346 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilecek yenilenebilir enerji projelerine ilişkin alt ölçekli planlar, ilgili mevzuatlar ve ilke kararları çerçevesinde, alanın statüsüne uygun olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı veya Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünce onaylanır.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

•*Alt ölçekli planların jeolojik-jeoteknik etüt raporlarına uygun olarak hazırlanması zorunludur.*

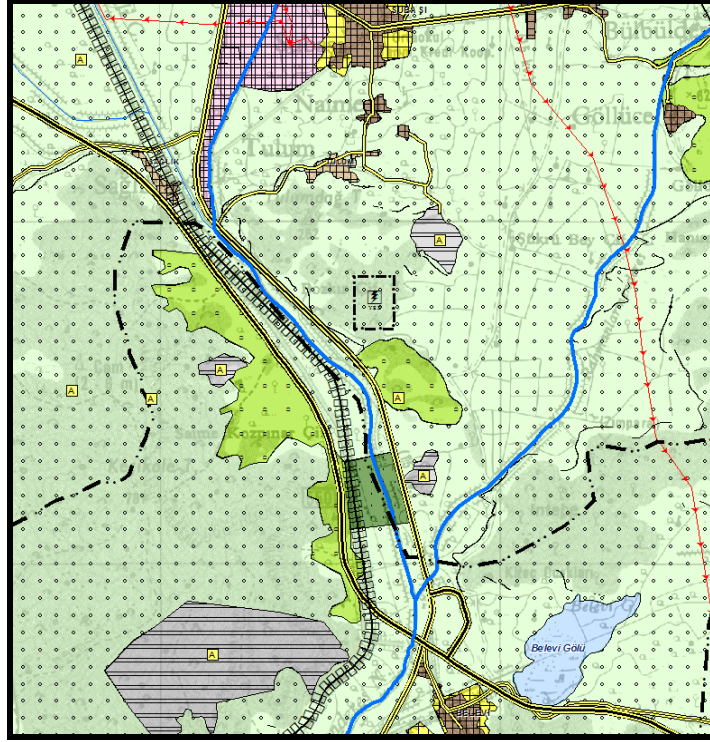
8.18.7.2. 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanuna uygun olarak yapılması planlanan yenilenebilir enerji üretim tesislerinde, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınacak izin kapsamında, bölgesel ölçekli yatırım kararı niteliği taşıyan hidroelektrik santrallerde 10 Mw, rüzgar enerji santrallerinde 50 Mw, biyokütle enerji santrallerinde 10 Mw, jeotermal enerji santrallerinde 20 Mw, güneş enerji santrallerinde proje alanı 20 hektar veya 10 MW ve üzeri kurulu gücündeki tesisler için çevre düzeni planında değişiklik yapılması zorunludur. Kurulu gücü bu değerlerin altında olan projelerde imar planı süreçleri, bu planda belirlenen kriterlere uygun olarak ilgili idaresince sonuçlandırılır.” hükümleri düzenlenmiştir.

Çevre düzeni planlarında değişiklik yapılmasına ilişkin gerekçeler, Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 20. maddesinde “(2) Çevre düzeni planı ana kararlarını, sürekliliğini, bütünlüğü bozmayacak nitelikte, plan değişikliği yapılabilir. Çevre düzeni planı değişikliklerinde; a)Kamu yatırımlarına, b)Çevrenin korunmasına, c)Çevre kirliliğinin önlenmesine, ç)Planın uygulanmasında karşılaşılan güçlükler ve maddi hataların giderilmesine, d)Değişen verilere bağlı olarak planın güncellenmesine dair yeterli, geçerli ve gerekçeleri açık olan, altyapı etkilerini değerlendiren raporu içeren teklif ve talepler; idarece planın temel hedef, ilke, strateji ve politikaları kapsamında teknik ve yasal çerçevede değerlendirmeye alınarak sonuçlandırılır.” şeklinde düzenlenmiştir.

14.06.2014 tarihli Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirmeler sonucunda; İzmir İli, Torbalı İlçesi, Tulum Mahallesi, 523 parselde İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce “kuru marjinal tarım arazisi” olarak tanımlanan ve 5403 sayılı Kanun uyarınca tarım dışı kullanım izni verilen toplam 91.9 ha alanda, 30,194 MW kurulu

**ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

gücünde, arazi tipi GES kurulması güneş enerji santrali kurulmasına amacıyla, İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının L18 plan paftasına "yenilenebilir enerji üretim alanı" sembolünün eklendiği İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği hazırlanmıştır.

Şekil-1: İzmir-Manisa Planlama Bölgesi
1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği